

โครงการ “ชุมชนต้นคิด รักรัษีสิ่งแวดล้อม”
ชุมชนบ้านลองลือบุญ หมู่ที่ 6 และเทศบาลตำบลสอง อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ชุมชนบ้านลองลือบุญ มีพื้นที่ 156 ไร่ มีประชากร 1,794 คน จำนวน 625 ครัวเรือน เป็นชุมชนที่มีประชากรมากที่สุดในเขตเทศบาลตำบลสองเนื่องด้วยจำนวนประชากรที่มีอยู่มากทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาขยะ การใช้พลังงาน และการขยายพื้นที่ทำการเกษตร ทางชุมชนบ้านลองลือบุญ และเทศบาลตำบลสอง จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการ “ชุมชนต้นคิด รักรัษีสิ่งแวดล้อม” รวมถึงการสร้างศูนย์เรียนรู้ของชุมชนเพื่อเป็นชุมชนต้นแบบ

การดำเนินงานของชุมชนบ้านลองลือบุญ เริ่มจากการสำรวจปัญหา การสะท้อนข้อมูลให้กับชุมชน คัดเลือกแกนนำเพื่อรับผิดชอบแต่ละครัวเรือน พัฒนาศักยภาพแกนนำในการสร้างรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมกับชุมชน ขยายเครือข่าย ทำบันทึกข้อตกลง นำเสนอผลในประชาคมหมู่บ้าน บรรจุแผนงานในแผนเทศบาล และสร้างศูนย์เรียนรู้ของชุมชน โดยดำเนินงานผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- **กิจกรรมการลดปริมาณขยะ** ประกอบด้วย
 - **กิจกรรมธนาคารขยะชุมชนบ้านลองลือบุญ** จัดเป็นตลาดนัดที่มีการซื้อ-ขายขยะรีไซเคิลของชุมชนเดือนละ 1 ครั้ง
 - **กิจกรรมถนนปลอดถังขยะ** กำหนดจุดเก็บขยะบริเวณถนนแต่ละสาย และกำหนดวันในการจัดเก็บเพื่อส่งเสริมให้ลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนทิ้ง มีสมาชิกเข้าร่วม จำนวน 478 ครัวเรือน
 - **กิจกรรมการจัดการขยะต้นทางลดปริมาณขยะ** โดยการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ได้แก่ การลดใช้สินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็น รณรงค์ใช้ตะกร้าไปจ่ายตลาด
 - **กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์** ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ โดยนำเศษหญ้า ใบไม้ มาใส่ในเสวียน(คอกล้อมโคนต้นไม้)เพื่อให้เกิดการทับถม และย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหาร ผักผลไม้ และการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์
 - **กิจกรรมสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้** การทำกระดาษสาจากวัสดุในท้องถิ่น เช่น เปลือกข้าวโพด ต้นกล้วย ใบสับปะรด เป็นต้น เพื่อนำกระดาษสาไปประดิษฐ์เป็นบายศรีสู่ขวัญ สำหรับใช้ในพิธีกรรมของหมู่บ้าน การนำกระดาษที่ใช่แล้วมาปั่นเป็นองค์พระพิฆเนศและการใช้เศษผ้าห่มอ้อมมาประดิษฐ์เป็นของชำร่วยต่าง ๆ เป็นสินค้า OTOP ของชุมชน
- **กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว** การดูแลอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ด้วยการบวชป่า เพื่อไม่ให้ต้นไม้ถูกทำลาย และให้ชุมชนเกิดความรักหวงแหนต้นไม้การเพาะกล้าต้นสักไม้เศรษฐกิจ การปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่น การอนุรักษ์ “ต้นยมหิน” ต้นไม้ประจำจังหวัดแพร่
- **กิจกรรมการเดินทางที่ยั่งยืน** รณรงค์ให้นักเรียนปั่นจักรยานไปโรงเรียนมีนักเรียนเข้าร่วมจำนวน 80 คน รณรงค์ให้ประชาชนใช้จักรยานในการเดินทางภายในหมู่บ้านมีสมาชิกเข้าร่วม จำนวน 95 คนกิจกรรม “หน้าบ้านนำ

มอง หลังบ้านนำกินตามชีวิติ” โดยณรงค์ปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารเคมี เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และลดการเดินทางไปซื้อของที่ตลาด นอกจากนี้มีการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชที่ใช้แล้ว น้ำมันที่ผลิตได้นำไปใช้กับรถยนต์และเครื่องยนต์ทางการเกษตร

- **กิจกรรมการลดใช้ไฟฟ้า** ณรงค์ “คิดก่อนใช้ ประหยัดไฟไม่ใช่เรื่องยาก” มีครัวเรือนเข้าร่วมจำนวน 136 ครัวเรือน ประชาสัมพันธ์ให้แต่ละครัวเรือนมีการปิดไฟหรือถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้ใช้ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าให้ถูกต้องตามลักษณะการใช้งาน และมีการเปลี่ยนเป็นหลอดประหยัดไฟ

- **กิจกรรมสร้างศูนย์เรียนรู้ของชุมชน** เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะและลดภาวะโลกร้อน มีจำนวน 8 ศูนย์เรียนรู้ คือ ศูนย์เรียนรู้ป่าชุมชนห้วยโป่ง/ห้วยชาน (แพะผักหวาน), ศูนย์เรียนรู้การผลิตกระดาษสา, ศูนย์เรียนรู้ผลิตภัณฑ์กระดาษสา, ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนบ้านลองถือนบุญ, ศูนย์เรียนรู้ธนาคารขยะชุมชน, ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะในครัวเรือนและศูนย์เรียนรู้เยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม





สรุปผลการดำเนินโครงการ“ชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อม”(ข้อมูลเดือนมิ.ย.-ธ.ค.57) สรุปได้ดังนี้ กิจกรรมการลดปริมาณขยะ สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 16,815.73 kgCO₂eกิจกรรมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว สามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 1,829.49 kgCO₂e/ปี กิจกรรมการเดินทางที่ยั่งยืน สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 1,712.92 kgCO₂e และกิจกรรมการลดใช้ไฟฟ้า สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 2,807.25 kgCO₂e